

Kniha: Faust (Johann Wolfgang von Goethe)

Předmět: Český jazyk - rozbor díla

Přidal(a): Jogobělka

Johann Wolfgang Goethe

- německý básník, prozaik, dramatik, politik, biolog, stavitel, knihovník, romanopisec a malíř
- učil se řecky, latinsky, hebrejsky, francouzsky, anglicky a italsky
- stejně jako jeho otec studoval práva
- v devatenácti se těžce roznemohl a musel se vrátit domů a v té době se projevuje jeho nadání a schopnost vcítit se do psychiky druhých
- veškeré podněty z osobních setkání, milostných vztahů, rozhovorů a náhodných poznámek si uschoval ve své geniální paměti a později je využil ve svých dílech
- nakonec zemřel na infarkt myokardu.

Další díla:

- Král duchů
- Čarodějův učeň
- Egmont
- Viléma Meistera léta učednická
- Viléma Meistera léta tovaryšská

Literárně historický kontext

Preromantismus

- umělecký proud 2. poloviny 18. století, jenž vznikl zejména jako reakce na klasicismus a osvícenství
- ve své době jej vytváří především měšťanstvo jako výraz svého nového životního postoje a uměleckého stylu → klade důraz na citové hodnoty prostého, „nezkaženého“ člověka
- v literatuře se vedle názvu preromantismus můžeme setkat i s názvem sentimentalismus, neboť preromantismus se orientuje hlavně na posílení emocionální působivosti uměleckých děl
- chápe umění jako prostředek k přeměně světa
- zdůrazňuje cit i vášně, za silný inspirační zdroj je považována lidová poezie, rozvíjí se vztah k přírodě, fantazii, dávnověku
- Častými motivy jsou hřbitovy, jezera, trosky hradů, měsíční svit, symbol mnicha, poustevníka, vězně nebo poutníka.

Další autoři tohoto období:

- James Macpherson (Ossianovy zpěvy)
- Friedrich Schiller (Loupežníci)
- Jan Kollár (Slávy dcery)

Rozbor díla: Faust

- první díl vyšel roku 1808 a druhý díl až v roce 1832

Literární druh:

- drama

Literární žánr:

- tragédie (někdy označována jako „nehratelné knižní drama“)

Jazyk:

- zastaralý jazyk, mnoho archaismů

Téma:

- dobro a zlo

Hlavní myšlenka:

- lidská humanita a obětavost musí zvítězit nad zlem, řeší smysl života a upozorňuje na těžkou cestu k ideálu

Místo děje:

- středověk, 16. století

Vypravěč:

- vypráví v něm určené postavy, které tam jsou napsány (herci)

Typ vyprávění:

- scénář pro herce (já bych to tak nazvala, každá postava něco vypráví)

Kompozice:

- první část má 25 scén, druhá má 5 dějství, objevuje se zde střídavý rým
- a někdy se tam objeví i obkročný nebo sdružený

Postavy:

- hlavní postavy jsou Faust a Mefistofeles, ale objevují se tam i další
- **Faust** – pořád nespokojený středověký učenec, touží po novém poznání, s dějem se mění k „lepšímu“
- **Mefistofeles** – čert, ďábel, symbol zla, usiluje o Faustovu duši

Děj:

V první části to začíná s nespokojeností Fausta a jeho požadavkem k poznání. Jednou k Faustovi přijde ďábel Mefistofeles a uzavírají dohodu, zpečetěnou krví. Pokud Mefistofeles ukáže Faustovi věci, které dosud nezná a neviděl je, dostává Faustovu duši. Faust získává zpět své ztracené mládí a poznává nové příběhy. Zamiluje se do Markétky, která zaviní smrt své matky i bratra, ale nedokáže s tím žít a zabije své dítě, které měla s Faustem. Když se Faust dozví, že Markétka je odsouzena k smrti, rozhodne se jí pomoci. Jenže ona s těmito ranami dál žít nemůže a odmítne pomoc.

V druhé části se Faust dostává do cizokrajných končin. Vynalezne například papírové peníze a tak zachrání císařství a stane se oblíbeným na císařském dvoře. Navštíví Řecko a pozná jeho kouzla a mýty. Dokonce zde uzavírá manželství, z něhož se mu narodí syn, ale ten nakonec umírá. Poté je Faust představen jako starý vladař, který usiluje o zúrodnění bažin u moře. Nakonec Mefistofeles nezíská Faustovu duši, protože Faust se snažil pomáhat lidem. Faust je spasen a Mefistofeles na jeho duši nedosáhne. Faustova duše je po smrti spasena.